

fordi vi erkende, at det er en god Hensigt, man har haft med Lovforslaget i det hele, ogsaa med dette Hovedpunkt, men vi ere bange for, at man er gaaet over Stregen og derfor ikke vil naa det, man, og vi ogsaa, tilsigter at naa, nemlig at beskytte de svage mod de stærke, de økonomisk mindre heldig stillede mod de økonomisk stærke. Maa jeg her indstykke et Par almindelige Bemærkninger.

Det vil jo være bekendt, det fremgaar blandt andet af Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag i Fjor, at det er udarbejdet paa Grundlag af en Lov, det tykke Rige ff den 16de Maj 1894, og det vil altsaa dels deraf, dels af den Dplysning, der ogsaa gives i Bemærkningerne om Bestræbelserne i Østerrig, ses, at dette Spørgsmaal om at stride ind over for Afdragshandler, eller som vi her i Danmark vist bedre maa kalde dem, mod Afbetalingsforretninger eller Salg paa Afbetaling, er opstaaet som Følge af de Erfaringer, man har gjort i dobbelt Retning, dels altsaa i de enkelte store Kulturstater, og dels, som det menes, ogsaa hos os. Disse Erfaringer gaa ud paa, at denne Form at afslutte Køb og Salg paa, har faaet et Omfang, som man for et halvt Hundrede Aar siden, da man mener, at dette begyndte, næppe havde drømt om. Der er jo nu næppe en Ting, som ikke sælges paa Afbetaling, der er hele store Fabrikker og Forretninger, i alt Fald i Udlandet, som alene beskæftige sig med Tilvirkning af Ting, der senere sælges paa Afbetaling. Det er en Form, hvorunder man sætter Folk, der ellers ikke have Kredit, i Stand til at faa en Ting til Brug, forinden de have kunnet betale den. Det er det ejendommelige ved et Salg paa Afbetaling, at Tingen overleveres Køberen, forinden han endnu har kunnet betale den, jaaledes at Købesummen betales afdragsvis i Løbet af kortere eller meget ofte særdeles lang Tid. — Det er den ene Erfaring, man har gjort, det er den ene Side af Afdragsvæsenet. Men den anden Side deraf, som ganske naturligt hænger sammen dermed, er den, at da Sælgeren her staar over for Folk, der ikke ere i Besiddelse af den almindelige Kredit, og som ikke kunne stille Sikkerhed af nogen Art uden deres mere eller mindre ærlige Ansigt, saa maa Sælgeren ganske naturligt søge at gardere sig paa anden Maade mod at blive snydt for sine Penge. Ogsaa i saa Hensende har man gjort Erfaringer; man har set, at Sælgerne der ere gaaede for vidt og have truffet for stærke Forsigtighedsregler til deres egen Gavn, sikret sig Garantier, som, naar de bruges med haard Haand, ere komne til paa

meget haardhændet Maade at gaa ud over de mindre bemidlede. Det er dette sidste, som man ved den Lovgivning, der har fundet Sted i Tyskland og er under Overvejelse i Østerrig, og som nu her foreligger for os, søger at værne den mindre bemidlede mod. Den første Side af Sagen, Afbetalingsforretningernes store Udbredelse, vil man paa ingen Maade gribe ind i; man erkender, at det ad den Vej er blevet muligt for Smaafolk at faa nødvendige Brugsgenstande overlevere, inden de ad den almindelige Kredits Vej vilde kunne faa dem, og derved ere blevne satte i Stand til at erhverve de Penge, hvormed de skulle betale Tingene. Man tænker paa Maskiner, navnlig Symaskiner, Fortepianoer og mange andre Ting, som bruges i Erhvervslivet, eller paa Møbler og Klæder, som vi alle trænge til. Det er der ingen, der vil gribe ind i eller vil hindre, af dem, der fra Lovgivningens Side have villet tage sig af denne Sag. Men ganske vist er der fra de næringsdrivendes Side ogsaa kommet Røster op om, at man i det hele burde søge at begrænse Afdragsforretningernes Omfang, fordi de genere de store Forretninger, der ere vante til at handle pr. Kontant, hvilket jo sikkert er en behageligere Maade at handle paa; de klage over, at de trykkes ved Konkurrenten af de mange store Afbetalingsforretninger, og det er ogsaa netop disse næringsdrivende, som have sat Sagen i Bevægelse, i alt Fald baade i Tyskland og her hos os. Men fra Lovgivningens Side, saavel der som her, er man klar paa, at det Krav skal man ikke imødefomme. Man vil ikke begrænse Afbetalingsforretningerne, det udtales ogsaa i Bemærkningerne til Lovforslaget, idet der staar, at det vilde være til den største Skade for den ubemidlede Klasse at affrække fra Salg paa Afdrag. Altsaa, det, man ved det foreliggende Lovforslag tilsigter, er kun at værne imod, at de Garantier, som Sælgeren tager og ganske naturligt maa tage, blive af en saadan Natur, at de kunne bruges alt for unaturlig haardt mod Køberen, og det er da navnlig ved, hvad der staar i Lovforslagets § 2. Den indeholder en Bestemmelse om, at naar Sælgeren benytter sig af den Ret, han næsten altid i en saadan Afdragshandel vil have betinget sig, til paa Grund af Misligholdelse fra Køberens Side at tage sin Ting tilbage, skal han ikke, som nu, have Lov til uden videre at beholde alt, hvad der er betalt paa den. Det kan være et Spørgsmaal, om Sælgeren ikke efter vor bestaaende Lovgivning har en endnu større Ret, om han ikke foruden at beholde det, han har faaet, endda vil kunne søge Køberen under en almindelig Sag til at betale Resten af Købesum-